Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 205. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 26, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 26-го ЖОВТНЯ 1996 р. Ч. 205. РІК CIII.

Л. КУЧМА ЗУСТРІВСЯ З Б. ЄЛЬЦИНОМ

Київ (Р. Р.). — У четвер, 24-го жовтня, Президент України Леонід Кучма відвідав в лікарні російського президента Бориса Єльцина. Перед виїздом до Москви Л. Кучма сказав, що не має наміру обговорювати на цій зустрічі „глибокі проблематичні питання", а лише хоче підтримати Б. Єльцина напередодні операції та висловити пошану до нього та до його курсу на реформування політики й економіки. Проте, зазначив Президент, можливо, якоюсь мірою вони і торкнуться під час розмови проблеми Чорноморської фльоти.

За попередніми відомостями, президенти України і Росії домовилися з усіх питань щодо розподілу Чорноморської фльоти та базування російської та української фльот. Невдовзі в Україну має приїхати прем'єр-міністер Росії Віктор Черномирдін, щоб підписати цей договір. Щодо широко маштабного договору про дружбу і співробітництво між обома країнами, який уже дебатується давно, представник Єль-цина на пресовій конференції зазначив: Єльцин відразу ж після операції приїде в Україну для під-писання цього українсько-російського договору. Щоправда, вже було шість спроб Єльцина при-їхати в Україну. Чи від-будеться сьомий, покаже час.

Президент України зазначив, що при вирішенні цих питань Україна виходитиме з інтересів обидвох країн. Рішення має бути компромісовим. Українсько-російські переговори з приводу поділу і розташування російської фльоти, що відбулися 22-23-го жовтня в Москві, Президент оцінив позитивно. Водночас він

(Закінчення на стор. 3)

Державна дума Росії забороняє поділ Чорноморської фльоти

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 23-го жовтня, інформаційне агенство УНІАН повідомило, що цього дня Державна дума Росії остаточно затвердила закон у другому і третьому читаннях про припинення поділу Чорноморської фльоти. За це рішення проголосували 334 російські парляментаристи, проти — чотири і один утримався.

Згідно з цим законом Росія оголосила про припинення поділу Чорноморської фльоти у зв'язку з закінченням перехідного періоду, встановленого угодою між Україною і Росією про принципи формування Військово-морської фльоти України і ВМФ Росії на базі Чорноморської фльоти СССР. Угоду підписано 3-го серпня 1992 року в Ялті. Російський парлямент покликається також і на відсутність домовлень про комплексне врегулювання проблеми Чорноморської фльоти. Як сказано у схваленому документі, Росія припиняє „односторонне скорочення чисельности та зміну організаційно-штатної структури фльоти, передачу корабельного складу, об'єднань, з'єднань, частин, підрозділів Чорноморської фльоти, включаючи берегові війська і авіяцію".

Урядові Росії доручено „вжити необхідних заходів для забезпечення боєготовности та боєздатности фльоти у Севастополі та інших місцях розташування". Російський уряд також має подбати про статус військовослужбовців, цивільних працівників і їхніх родин.

Переговори з приводу поділу Чорноморської фльоти можуть бути відновлені тільки після набуття чинности міжнародних договорів Російської Федерації, що регулюють комплекс взаємин її з Україною.

Міністерству закордонних справ Росії доручено поінформувати українську сторону про рішення російського парляменту припинити поділ фльоти. Закон набуває чинности після затвердження його Радою федерації та після підписання президентом Росії.

Польща наближається до НАТО

Лондон. — Президент Польщі Алєксандер Кваснєвський сказав в інтерв'ю для англійської газети „Файненшел Таймс" що його країна не піддасться тискові з боку Росії, яка не хоче бачити польського приєднання до Північноатлантійського оборонного союзу.

Водночас А. Кваснєвський запевнив, що „вступ Польщі до НАТО не створить для Росії ніякої загрози і поляки своє майбутнє членство в НАТО не інтерпретують як гарантію захищености від Росії". Польський лідер підкреслив: „Стати східнім кордоном Европи не є нашою головною ціллю, однак ми маємо моральне право на такий крок, бо саме в нашій республіці почалася мирна революція, яка зробила можливим зформування єдиної Европи".

А. Кваснєвський дав до зрозуміння, що Польща не погодиться з вимогою Росії спочатку розформувати НАТО, а відтак засновувати наново. Він також повідомив, що вступ Польщі до НАТО дозволить ефективно перебудувати польську оборонну промисловість. „Ми маємо плян приватизувати деякі ділянки військово-промислового комплексу і з цією метою приймемо будь-які вигідні пропозиції британських та інших західних фірм, які готові допомагати у справі роздержавлення польської оборонної промисловости",— сказав А. Кваснєвський.

Французький президент підтримує палестинців

Амман, Йорданія. — Своїми відвідинами Близького Сходу впродовж останніх півтора тижня, зі зупинками у чотирьох країнах — Сирії, Ізраїля, Йорданії та Ливану — французький президент Жак Ширак намагається продемонструвати не тільки своє зацікавлення подіями цього реґіону, але найперше хоче заманіфестувати, що Франція готова брати куди більш активну ролю у приверненні миру і злагоди на Близькому Сході.

Перебуваючи в Аммані, столиці Йорданії, Ж. Ширак знову публічно закликав до створення палестинської держави та критикував прем'єр-міністра Ізраїля за його настанову до полагодження раніших домовлень з палестинцями. Крім того, він закликав Беньяміна Нетаняґу віддати окуповані арабські землі та не зволікати з виконанням попередньо даних урядом Ізраїля обіцянок. Цю тему Ж. Ширак також порушував відвідуючи Ізраїль, чим викликав негодування серед його громадян. До своїх голосних міркувань президент Франції ще додавав і такі вимоги, як поновлення Іракові дозволу експортувати обмежену кількість нафти.

Політичні аналітики дещо здивовані такою поведінкою французького президента, бо не є вона надто дипломатичною чи корисною для самої Франції.

Г. Удовенко вірить у скоре підписання угоди щодо ЧФ

Вашінгтон. — Міністер закордонних справ Геннадій Удовенко сказав 22-го жовтня, що наступного місяця можливе підписання договору між Україною і Росією щодо Чорноморської фльоти, повідомило агентство Ройтерс.

Виступаючи перед репортерами в Національному пресовому клюбі у Вашінгтоні, він зазначив, що переговори з цього питання відбуваються майже щодня. Міністер висловив надію, що десь у середині листопада до Києва приїде прем'єр-міністер Росії Віктор Черномирдін, який і підпише угоду.

Як відомо, минулого тижня Державна дума Росії проголосувала за зупинення поділу Чорноморської фльоти, що викликало протести українського Уряду.

Г. Удовенко сказав, що „на щастя рішення думи не підтримала російська адміністрація і переговори продовжуються".

Г. Удовенко

УНІАР повідомила, що В. Черномирдін підтвердив сподівання Г. Удовенка щодо свого приїзду в листопаді до Києва, щоб якнайшвидше розв'язати проблеми Чорноморської фльоти. Разом з тим прем'єр наголосив, що Росія не має наміру поступатися своїми інтересами і наполягатиме на тому, щоб мати свої військово-морські бази в Криму.

(Закінчення на стор. 3)

Змінюється керівництво Військово-Морських Сил України

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 24-го жовтня, газета „Кієвскіе Вєдомості" повідомила, що на засіданні Військової колегії 22-го жовтня заявили про свою „добровільну" резиґнацію командувач Військово-морськими силами України віцеадмірал Володимир Безкоровайний, начальник штабу контр-адмірал Микола Костров і заступник командувача ВМСУ контрадмірал Олексій Риженко. Щоправда, Міністерство Оборони не підтвердило цю інформацію.

Газета інформує, що в червні та жовтні цього року ВМСУ ретельно перевіряла генеральна військова інспекція та інспекція Міністерства Оборони. Ще після першої перевірки поширилися чутки, що Безкоровайному недовго залишилося займати високий пост. Недавно знову були чутки, що до початку колегії з командуванням зустрічався міністер оборони, який уже мав при собі підготовлений проєкт указу Президента про усунення з постів зазначених осіб. Можливо міністер і запропонував їм зрезиґнувати добровільно, щоб уникнути гучного скандалу.

Версії висуваються різні. Першою є та, що, можливо, новий міністер оборони підбирає нову групу. Друга і більш правдоподібна версія це те, що за п'ять років Чорноморську фльоту практично цілком пограбовано. Військово-морським силам України фактично дістаються гнилі кораблі і

(Закінчення на стор. 3)

Уряд України віддає перевагу зв'язкам з СНД

Київ (Р. Р.). — Кабінет Міністрів України запропонував на розгляд у Верховній Раді проєкт концепції зовнішньо-економічної політики України, яку передбачається втілювати в життя протягом 10-ох років.

Пріоритетним у концепції визнано стабільні економічні зв'язки з країнами СНД, які утворили економічний союз, та країнами Балтії. Передбачено також розвиток різних форм торговельно-економічних, коопераційних, інвестиційних двосторонніх відносин з країнами-членами і нечленами Митного союзу, створення двосторонніх митного союзу з Молдовою.

У документі передбачено, що вирішальну ролю у процесі формування і координування зовнішньої торгівлі відіграватиме держава. Виконуватиметься концепція в кілька етапів: 1996-97 роки — розвиток в умовах кризи, коли основним завданням є зріст зовнішньо-торговельного обороту, проведення твердої тарифної політики, регулювання імпорту шляхом запровадження у 1997 році ввізного мита на всі товари, проведення ефективної податкової політики, посилення державного регулювання експорту-імпорту та оптової торгівлі пі-

(Закінчення на стор. 3)

Амбасадор Ю. Щербак буде доповідати про М. Грушевського

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як повідомили редакцію телефонічно, амбасадор України у Вашінгтоні д-р Юрій Щербак дав свою згоду взяти участь у Ювілейній науковій конференції для вшанування 130-ліття з дня народження Михайла Грушевського, що відбудеться в неділю, 27-го жовтня, в Українському Інституті Америки в Ню Йорку.

Амбасадор Ю. Щербак буде говорити у першій сесії конференції після її відкриття о год. 2:30 по полудні. Темою його доповіді буде: „Михайло Грушевський і сучасний стан державотворення в Україні".

„Бразиліє! Говоримо по-українськи!"

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Усміхнена і привітлива Магдалина Лозова, що створила цей клич, а з ним програму навчання української мови в школах Бразилії, приходить розповісти про свою працю до нашої редакції в товаристві Люби Більовщук, референтки стипендій СУА. Саме Л. Більовщук приносить цілу грубу течку про гостю з Бразилії, що як можна побачити із усіх прилог, є стипендіянткою Союзу Українок Америки від 1973 року, а точно кажучи від третьої кляси середньої школи. Спершу спонзорував її 1-ий Відділ СУА, а в часі середніх і вищих студій д-р Василь і Анна Самофал. На курсах методології та української мови в Києві та Едмонтоні допомагали їй фінансово Т-во ім. Єпископа Миколи Будки в Канаді і меморіяльний фонд ім. Василя Чапленка.

В редакції „Свободи": М. Лозова (справа) і Л. Більовщук.

Так М. Лозова стала живим прикладом якою важливою і помічною є стипендійна акція СУА і які позитивні висліди вона може принести.

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

УЧИТЕЛІ БОРЮТЬСЯ ЗА ВИЖИВАННЯ

ТАТАРБУНАРИ, ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ. — Згідно з постановою Кабінету Міністрів та Національного Банку України в районі знову зліквідовано вісім кляс і 13 педагогічних становищ. Крім того, всі школи району від травня не отримують заробітної платні, а Татарбунарська районна державна адміністрація обіцяє поступово виплачувати лише 60 відсотків платні. Не отримують зарплатню і викладачі вищих шкіл области.

УЗБЕЦЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВІДВІДАЛА УКРАЇНУ

КИЇВ. — Україну 20-24-го жовтня відвідувала узбецька державна делеґація, яка обговорювала зміцнення співробітництва між двома країнами. Заступник прем'єр-міністра Узбекистану Міраброр Усманов, який очолює делеґацію, сказав на зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою, що українсько-узбецька співпраця має добрий фундамент, бо президенти обох країн мають спільну думку щодо неї. На зустрічі з прем'єр-міністром Павлом Лазаренком М. Усманов обговорив створення акціонерного товариства для видобутку та транспортування газу і виявив зацікавлення літакобудівництвом і меблевою промисловістю України.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЗНАЧАЄ НОВИХ КЕРІВНИКІВ

КИЇВ. — Щоб підвищити відповідальність місцевої влади і забезпечити сплату податків, Президент Леонід Кучма зайнявся призначенням нових обласних і районних керівників. На 23-го жовтня на різні місцеві пости призначено 154 особи. Загалом же Президент має призначити біля 700 нових керівників, серед яких 190 заступників голів державних адміністрацій і 506 голів районних державних адміністрацій. На зустрічі з головами районних адміністрацій Сумщини Л. Кучма наголосив, що вони повинні відповідати за все, що відбувається на місцях. „Одне з ваших завдань — наповнення бюджету. У ваших районах є комерційні структури, що не сплачують податків. Водночас Контрольно-ревізійне управління та податкові інспектори проводять час на тих підприємствах, що активно працюють і податки платять, а треба примусити це робити всіх", — наголосив Президент.

З'ЯВИТЬСЯ ДОВІДНИК "ХТО Є ХТО В УКРАЇНІ"

КИЇВ. — Незабаром вийде у світ перший крайовий довідник „Хто є хто в Україні". Новий довідник вміщуватиме біографії політиків, науковців, освітян, діячів мистецтва та культури, письменників, журналістів, спортсменів, промисловців та підприємців. На сьогодні вже завершено працю над базою даних, яка охоплює понад 3,000 біографій, які базуються на анкетах, публікаціях, довідках партій тощо. До співпраці залучено інформаційні служби Верховної Ради, Адміністрації Президента, міністерства, пресслужби партій та інших організацій. Від 1992 року в Україні виходять такі довідники як „Хто є хто в українській політиці", „Офіційна Україна сьогодні", „Мас-медія України" тощо.

ДОЗВОЛЕНО ЕКСПОРТУВАТИ ЮВЕЛІРНІ ВИРОБИ

КИЇВ. — Уряд дозволив кільком ювелірним підприємствам вільно експортувати в 1996-97 роках до країн СНД свої ювелірні вироби і огранені коштовні камені. Тепер виробникам не потрібно довідки-дозволу з банку про отримання попередньої оплати за здійснені операції. У постанові сказано, що таке право дістають тільки ті підприємства, які вчасно, згідно із законом, повертають валютні фонди. Право на експорт своїх виробів отримали львівське ювелірне підприємство, київське підприємство „Ізумруд", вінницьке підприємство „Кристал", „Українські ювеліри" з Києва, „Аурум" з Одеси і „Ювелірний завод" з Харкова.

ФРАНЦУЗИ ХОЧУТЬ ПОБУДУВАТИ В КИЄВІ БІЗНЕС-ЦЕНТР

КИЇВ. — Французька фірма „Буїґ" запропонувала побудувати тут п'ятизірковий готель і міжнародний бізнес-центр. На зустрічі з представниками фірми урядовці з Київської державної адміністрації попросили їх провести маркетингове дослідження кількох ділянок для потенційного будівництва, зокрема біля Софійського майдану і бульвару Шевченка. Першу невдалу спробу побудувати бізнес-центр европейського рівня на бульварі Шевченка зробила в 1992 році американсько-канадсько-українська компанія „Дженерейшен Юкрейн". Після кількарічних маркетингових досліджень, узгоджень та підписань проєкту будівництва, міська адміністрація під керівництвом колишнього посадника Косаківського минулого року заборонила будівництво без пояснення причин. Компанія зазнала шкоди на 3.5 мілн. дол. Відсутність у столиці необхідної інфраструктури виключила можливість проведення тут в 2000 році европейської наради з питань безпеки, запропонованої головою Верховної Ради Олександром Морозом.

ЗАБОРОНЕНО РЕЧОВИНИ, ЩО РУЙНУЮТЬ ОЗОНОВИЙ ШАР

КИЇВ. — Уряд заборонив виробництво і використання на території України речовин, що руйнують в атмосфері озоновий шар, який захищає життя від радіоактивних космічних променів. Своєю постановою Уряд намагається виконати вимоги Монтреальського протоколу з 1987 року щодо озоно-руйнуючих речовин. Такі речовини застосовують в Україні майже в усіх галузях господарства, однак не виробляють їх, а привозять з-зовні. Програма передбачає поступове припинення використання цих речовин в Україні до 2000 року.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЗАБОРОНИ РОСІЙСЬКОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ

КРИМ. — Біля 200 осіб провели біля парляменту півострова віче протесту проти нещодавньої заборони в Україні російського телебачення, повідомив 24-го жовтня „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на українські засоби інформації. Кримські депутати застерегли, що заборона може спричинити значне погіршення ситуації в автономії. Уряд півострова звернувся з проханням до центральних властей зберегти в Криму російські телепрограми. Український Уряд стверджує, що Громадське російське телебачення (ОРТ) заборгувало великі гроші за свої передачі в Україні. Російські радіопередачі заборонено в Україні в 1993 році.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 23-ГО ЖОВТНЯ, в Санта Моніка, Каліф., розпочався цивільний суд над О. Джей Симпсоном, якого минулого року лава присяжних на розправі кримінального суду визнала невинним у вбивстві його колишньої дружини Нікол Бравн-Симпсон і її приятеля Роналда Голдмана. У цивільному суді, заініційованому родинами обидвох убитих, О. Джей Симпсона оскаржують у „злочинному вбивстві". На цій розправі згідно з твердженнями головного адвоката позивачів Денієла Петрочеллі, будуть подані докази, яких не дозволено уживати на кримінальній розправі та котрі на його думку доказують, що саме підсудний вчинив цей злочин, а не як пропонує оборона, що це була змова поліції проти О. Джей Симпсона.

У СВІТІ

ЗГІДНО З ТВЕРДЖЕННЯМИ швайцарського історика, гроші вкладені у банки його країни особами, котрі опісля загинули в часі голокосту, були секретно використані на післявоєнні розрахунки Швайцарії з Польщею та Мадярщиною. Свої твердження історик д-р Пітер Гуг базує на дослідах у Національних архівах Швайцарії, що завдасть ще одного непріємного удару по швайцарській самопевності щодо її невтральности, бо вже від деякого часу американсько-жидівські угрупування закидали Швайцарії, що, незважаючи на нею проголошування репутацію чесности та невтральности, вона у багатьох випадках фінансово скористала з голокосту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Гірка доля малих між великими

Коли ж то вже людство, таке ніби освічене і гуманне, а принаймні свідоме, що то таке — освіченість і гуманність, перестане вважати великим те, що велике тільки своїми розмірами або економічною чи збройною силою? Коли велике почне означати внутрішню, моральну велич? Коли замість поділу на „великих" і „малих" — як серед людей, так і серед держав, запанує категорія нормальности, „золотої середини"?

Осібна людина перебуває ще у вигіднішому становиші, бо може власною волею розірвати коло, в якому зле чується, і знайти собі інше оточення. А от що робити малій, другорядній чи геть десятирядній державі— не може ж вона перейти на інше, спокійніше, більш безпечне місце.

Такою країною є Монголія. Всі ми її знаємо у зв'язку зі Золотою Ордою, з могутнім Джінґісханом та його не менш відомим внуком Батиєм, що зі своїм метким мов вихор військом заподіяв великих шкод давній Україні і цілій Европі. Як живуть нащадки знаменитих завойовників сьогодні, наприкінці XX сторіччя? Донедавна, ще яких п'ять років тому, Монголія, формально незалежна держава, була фактичною провінцією совєтської імперії. Щоб дати до зрозуміння про її дійсне становище, досить сказати, що Україна, перебуваючи під шаленим тиском великодержавного шовінізму і денаціоналізації, все ж була в більшій мірі українською, ніж Монголія — монгольською. Російська мова була там не „другою офіційною", а таки першою -- московські ідеологи пообіцяли монголам вивести їх з февдалізму відразу до комунізму, оминувши стадію капіталізму. Задля такого добра вимагалося заплатити малим — відмовою від рідної мови і врешті від самого свого імени. Зате російська мова мала відчинити перед монголами двері до модерної науки і технології, й то моментально, не згаюючи часу на переклади з мови на мову. А насправді йшлося про традиційну російську захланність, про загарбницький рефлекс, у висліді якого імперія збільшувалася у своїх розмірах і водночас дрібніла та загнивала внутрішньо, духово, а відтак, самозрозуміло, і економічно. Просто збагнути неможливо: нащо Москві була потрібна Монголія, коли російські землі, зокрема Сибір „неісходимий", ніколи не мали коло себе дбайливої руки і все більше нагадували пустку?

Проте зі занепадом Совєтського Союзу Монголія відразу стала об'єктом палкої „любови" з боку Китаю. Було б навіть дивно, якби китайці повели себе інакше. Там вже тепер понад більйон населення, а Монголія — це велиезні і майже незаселені простори. За площею вона майже удвічі більша від України, а людей не має навіть два мільйони. Словом, китайці, розселившись на монгольських степах, відразу перестали б тертися плече об плече. Ось так Схід і Захід, протистоячи один одному, проґавили Китай і йому тепер, щоб вирватися вперед, бракує тільки проковтнути Монголію. Чи буде це для нього проблемою, якщо взяти під увагу, що на одного монгола припадає мільйон китайців? Але тут треба також згадати, що монголи є значно кращими вояками, ніж китайці. Досить хоч би побіжно перегорнути сторінки історії цих двох народів, щоб зробити висновок, що протягом останніх двох тисячоліть ніде у світі не точилися такі жорстокі війни, як між китайцями і монголами. Тому Китай навіть зі своєю модернізованою армією не відважиться напасти на хороброго північного сусіда. Проблема полягає в тому, що Пекін має більш ефективну зброю — все ту ж комуністичну ідеологію, яку застосовує набагато ефективніше, ніж Москва. В економіці китайці вже капіталісти, але комунізм залишається і, мабуть, залишиться ще довго, якщо не завжди, своєрідним засобом китайського соборницта, інструментом консолідації „піднебесної імперії" , асиміляції уйгурів, тибетців та інших самобутніх етносів.

Китайці діють наймирнішими засобами: засновують у Монголії промислові та торговельні фірми і компанії, одружуються з монголками, в цей спосіб монголи непомітно для самих себе опиняються в китайському середовищі. Напівкитайці є вже навіть у монгольському парляменті.

Ситуація в Монголії є повчальною у тому сенсі, що „великі" держави-надпотуги, засліплені змаганням між собою, не бачать малих народів і не розуміють, що допомагати їм стати на ноги, запевнити їхню безпеку — це значить допомогти собі, запевнити власну безпеку на майбутнє. Подруге, майбутнє мусить охоплювати все людство, бо помимо всяких різниць, генетичний фонд усіх народів, навіть найменших, має однаково високу ціну, і тільки тоді можна буде говорити про нашу цивілізованість, коли навіки зникне з життя расова нерівність і національний гніт.

Петро Грицик

Спіть, хлопці, спіть...

„Спіть, хлопці, спіть, про волю тихо сніть" — це відома українська епітафія, яка показує, що українці, як мало який інший народ, свято оберігають пам'ять про своїх поляглих. Наочно показують це також символічні могили „Борців за волю України", які подорожувач зустрічає в кожному селі у західніх областях України, не говорячи вже про міста та містечка, де такі символи можна також побачити, і то в дуже дбайливому виконанні. Видно, що українці недаром співали загальновідому пісню „Веде нас в бій борців поляглих слава". Перша та Друга світові війни перекотилися через наші землі, згинуло при тому велике число людей, військових та цивільних. Автор собі пригадує ще з дитячих літ численні військові цвинтарі Першої світової війни, в околицях, де точилися більші бої, як навколо Перемишля, Ярослава та Горлиць. Але під час Другої світової війни дійшло до озвіріння. Маючи недавно нагоду відвідати околиці, де відбувалися бої Української Дивізії „Галичина", автор не завважив жодних більших військових поховань в місцевостях, де полягло близько 20,000 вояків. Місцеві люди пояснили, що попередня влада не хотіла уладжувати якихось більших військових поховань. Недавно, одначе, поставлено пам'ятний хрест у Ясеневі (на місці знищеної більшої споруди) та ще два хрести в Підгірцях, на пам'ять про поляглих дивізійників. Все це було зроблене з приватної ініціятиви.

На жаль, на Закерзонні вояки УПА та численні некомбатанти-українці все ще лежать поховані на пасовиськах, по полях та в придорожних ровах, оскільки, як відомо, в деяких випадках були зліквідовані цілі села (як Павлокома, Пискоровичі та інші). Згідно із отриманими інформаціями, дотепер усі намагання поховорнити їх у традиційний християнський спосіб натрапляють на стіну усяких заперечувань та бюрократичних відмовок. Головною причиною офіціяльно подається, що це були „банди", злочинці-розбійники без комбатантських прав, які не заслуговують на якесь формальне похоронення, й тому дозволу на жодні пам'ятники для них не можна дати із самого принципу. Пам'ятник для увічнення УПА, поставлений у Грушевичах коло Перемишля в жовтні 1994 року, був протягом двох тижнів знищений, а тих, що його поставили, місцева влада збиралася притягнути до судової відповідальности. А чи був хтось притягнений до судової відповідальности за акцію вандалізму щодо могили о. М. Вербицького, композитора українського національного гимну, яка стояла у Млинах вже більше як 100 літ?

„Ґрафіті"образливого характеру на всяких видних місцях та публічні вислови деяких осіб спонукають звичайного обсерватора думати, що йдеться про оркестровану антиукраїнську кампанію, яку перетягається навіть до більших скупчень польської еміграції в Канаді. Приїжджі польські „ветерани" відверто говорять про українців як про „бандитів", та про УПА як про „різунів".

Тим часом, довідуємося із преси, поставлено для поляків численні пам'ятники на Волині, які згинули в 1942-44 роках під час акцій, знаних як „Вахлярж" та „Буржа", як наслідок протиакції зі сторони УПА. Були це учасники польського підпілля, головно члени Армії Крайової (АК), які, підтримувані польським лондонським урядом, намагалися відновити на Волині Річ Посполиту. Недавно, одначе, український уряд унеможливив приїзд 650 ветеранів т. зв. 27-ої дивізії АК на урочисте відкриття 14 вже перед тим поставлених пам'яткових хрестів у селі Гаєвому (по польськи — Пшебраж). Українська сторона висловила свій жаль, що більше як п'ятирічні намагання якось упорядкувати могили українців, які згинули в 1941-46 роках на Холмщині, залишилися без жодного успіху. На всі формальні прохання в тих справах польська влада відповідає відмовками. Дотепер українська влада робила далекойдучі поступки, але, як видно, без жодної взаємности. Між іншим, довідуємося також, що пропозицію ветеранів УПА проголосити разом із репрезентантами 27-ої дивізії АК взаємне прощення та толеранцію польська сторона також відкинула. Мимо того, українська влада все таки дозволила упорядкувати цвинтар для поляглих поляків в селі Гаєвому, але польська сторона не дозволяє зробити це саме ук-

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Роман Барановський

Контроля і звітність — запорука довір'я

Коли мова про контролю і звітність перед громадою, то маємо на увазі передусім установи, організації і комітети „ад гок", які переводять збіркові акції на різні цілі. Нагадаймо деякі з них: Енциклопедія Українознавства, її англомовне видання, Енциклопедія Діяспори, УНІГУ і Катедри Українознавства при Гарвадському університеті, З'єднаний Український Допомоговий Комітет (ЗУАДК), Координаційний Комітет Допомоги Україні (ККДУ), Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля, Фонд Відродження України при Українському Народному Союзі (фінансування спеціяльних курсів в Україні англійської мови і видання підручників), Фонд на потреби лікарні в Україні для дітей, пошкоджених радіяцією, спонзорований і фінансований Українським Братським Союзом, Український Дослідний і Документальний Центр Українського Інституту Америки, Фундація Українського Вільного Університету, Український Музей в Ню Йорку, Музей в Чикаґо, Світовий Конґрес Українців (СКУ), ЗСА-Україна у Вашінґтоні, Т-во „Свята Софія", Український Католицький Університет, дипломатичні місії (консуляти, амбасада), Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, Українська Вільна Академія Наук (УВАН), Американці за Демократію в Україні (АДУ), Американці в Обороні Людських Прав (АГРУ), Прихильники Капелі Бандуристів, Пласт, СУМ та інші молодечі організації. Крім того, існують ще збірки на політичні і партійні цілі різних середовищ. Отже, збірок доволі багато. Може, саме ця велика кількість тих збірок дала привід до фривольної назви „національних драчок".

Важко спекулювати, скільки зібрано досі на всі ці установи і акції. А варто було б знати, бо ці суми дуже поважні і сягають не тисячі, але мільйони долярів.

Українська спільнота в ЗСА виявила незвичайну жертвенність. Відомо, що ряд осіб жертвували по сто, а то й більше тисяч долярів. Цей величезний успіх можна завдячувати не тільки великому патріотизмові і розумінню національних потреб громадян, але не менше теж добрій контролі і точному звітуванні організацій, що проводили ці збірки.

Кожний жертводавець має право і обов'язок бути поінформованим про те, що сталося з його пожертвою і чи її зужито на ціль, на яку була призначена.

Останнім часом, як знаємо, жертвенність значно змаліла. Це, мабуть, тому, що деякі організації не почуваються до обов'язку звітувати та інформувати про стан тих пожертв. Це, очевидно, створює атмосферу недовір'я, поширюються різні плітки, які дуже неґативно впливають на всякі збіркові акції і у висліді заподіюють великої шкоди організаціям, які проводять збірки, і цілям, на які ці збірки били призначені.

Застосовуючи добру контролю і точне звітування про громадські фонди, що є передумовою і запорукою довір'я громадян до збіркових акцій, можна ситуяцію поправити. Тоді з певністю можна сподіватися збільшеної жертвенности громадян.

Але є ще й інші причини, що впливають на зменшення пожертв. Випадки, дуже часті в минулому, коли грошові чи інші посилки на харитативні чи національні цілі в Україні не доходили до місць призначення і безслідно пропадали, спричинювали обурення і зневір'я. Такий стан не сприяв добрій справі. І цьому ніяк не можна дивуватися.

Однак не забуваймо, що в Україні залишилося ще дуже багато із большевицької системи. Є добрі патріоти, але є теж немало пройдисвітів, несовісних людей, які займають різні пости в державній адміністрації. Ці люди виховані на зразках нігілізму, браку етики і моралі. Вони безсоромно присвоюють собі чужу

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про культуру і знання

Якось зачепив мене питанням один із не так давно новоприбулих з України, чому для отримання громадянства треба іміґрантам навчатися історію ЗСА та знати імена усіх славних президентів, коли того не знає пересічний американець.

— Яка іронія, — каже він, — то ми мусіли раніше вивчати усіх совєтських достойників, а тепер мусимо американських, а ви не потребуєте знати ані одних, ані других!

— Звідкіля ви певні, що ми, тобто американці, не знаємо своїх провідників народу?

— Дам вам відразу доказ. Ось я приглядався телевізійній програмі, де ставили слухачам „токшов" питання, хто такий Ал Ґор і вони не знали, що це віцепрезидент їхньої батьківщини.

Це можливе, але я переконувала свого доволі задиркуватого співрозмовника, що це не правило і що таки більшість громадян орієнтується у таких питаннях.

Але тут і розпочалася жива словесна перепалка на тему незацікавлення пересічних американців своєю історією і культурою, яке можна завважити на кожному кроці.

— Чи можете твердити, — питав мій знайомий, — що в американських школах добре навчають? Якщо б так було, ви б тут не мали таких неуків та іґнорантів. Не писали б одверто в пресі, що тут діти вміють читати щойно у третій клясі, а то й пізніше, що виходять зі середньої школи цілковитими неуками, вже не кажу стародавньої чи середньовічної історії, але й історії Америки.

— Хай це буде і правда, але чи ви певні щодо глибоких знань історії світу серед вашого покоління, чи молодшого, в Україні?

— На це ми мали причину, ми мало не на пам'ять товкли історію партії, а вже треба було самому добирати собі шмат інших інформацій, а тут, в демократичному краю, можна було завжди вивчати, що забажалося, а чи часом не бажалося лише того, що конкретно було потрібне до бизнесу? Тому нам таки при пануючих невідрадних умовах вдавалося власноручно якось набирати знань і культури, аби втримати чи набути там так непопулярного звання українського інтеліґента. Однак те, що бачу тепер тут, наповнює мене не лише розчаруванням, але й переляком. Як інакше я уявляв собі „землю обітовану" — Америку, де інтелект, ерудиція і висока логіка дій грають першу скрипку. Погляньте довкруги себе, погляньте на молодь, як вона поводиться, як одягнена, як говорить. А їхня гримуча музика, яку носять або розвозять зі собою. Чи їхні батьки і вихователі не думають про те, що нове покоління приречене стати реально зовсім глухим? Щоб не бути голословним, спитайте першого скраю молодця, чи знає він музику Моцарта чи Баха, цікаво, яку дістанете відповідь!

— Не турбуйтеся, дорогий приятелю, тими молодими, що їх бачите на вулицях Ню Йорку, а вже зокрема на українському „давтавні". У вас тепер в Києві, чи у Львові можна бачити таких самих, з навушниками на голові, що грозить за якийсь час випродукувати не тільки морально, але й фізично глухе покоління. Але ж це і тут, і там надія нації!

— Так, ці хворобливі спалахи субкультури, на жаль, дійшли вже і туди. Це однак нічого не доказує. Ми можемо тільки сконстатувати сумерк культури нації і особистої, що паде вниз завдяки тепер вже не совєтам, а експансії американської субкультури, що через поблажливість і лібералізм стає для нас загрозою.

— Чи ви думаєте, що загроза браку культури у підростаючого покоління це тільки наша проблема? Ось читаю в европейській пресі, що в Італії, коли зробили опит у середніх школах Неаполю, показалося, що 42 відсотки переконані, що у

(Закінчення на стор. 3)

Ірина Дибко-Филипчак

„Іду на клич земного водограю"

Це заголовок збірки поезій Любови Рудавської-Вовк, що вийшла у Львові у Видавництві „Край" в 1995 році. У 144 сторінках є п'ять розділів: „Прекрасно жити диханням вершин", „Дзвенить роз'ятрена струна", „Життя в весну проторює свій шлях", „Роздум", „І тане сміх у пеклі плачу". Щоб познайомити любителів поезії з авторкою, читаємо: „Любов Рудавська-Вовк народилася і виросла в мальовничому прикарпатському місті Самборі, на Львівщині". Далі довідуємося, що „поетеса працює лікарем в Самбірській центральній районній лікарні, лікарську роботу поєднує з викладацькою діяльністю в Самбірському медичному училищі". Вона є членом Лікарського Товариства, Товариства Української Мови ім. Т. Шевченка та літературно-мистецького об'єднання „Дністер". Про рівень прикмет, що є рушійною силою у творчості поетки, читаємо: „Поетеса високої емоційної наснаги, уміло поєднує ліризм і роздум". На жаль, автор коротенької, але змістовної передмови не подав свого прізвища, адже прізвище також надає певної вартости поясненню основних прикмет творчости поетки.

Зміст усіх розділів у книжці Л. Рудавської-Вовк зводиться до осягнення багатогранности життя, до яко-го поетка приглядається очима лірика і лікарки. У чи-малій кількості віршів відчуваємо органічне життя двох Муз — слова і медицини. Саме про це явище говорить професор Фелікс Марті Ібаньєз, автор книги „Сентаур". „Лікарі стали передовими письменниками, поруч провідників духовного чину, у питанні призадуми про Бога і людину". І у тій же книзі д-р Ібаньєз наводить слова англійського новеліста — лікаря В. Сомерсета Мома: „Я не знаю кращої вправи для письменника, як професія лікаря, бо в ній він має велику нагоду вивчати прикмети людей і життя із особливої, медичної точки зору". Читаємо у вірші „СНІД" Любови Рудавської-Вовк:

...Тягар спокусливого тіла,
А на чолі — докору жар.
І тане сміх у пеклі плачу,
А серце зимне наче лід.
Оберігай же кров гарячу,
Бо, як вампір, чатує СНІД!

У творчості поетки, яка увійшла у світ літератури услід за своїми попередниками, лікарями-письменниками Степаном Руданським, Юрієм Липою, Софією Парафанович, є в особливій увазі вагомість і ціна життя:

Не питай, за ким сумує дзвін,
Бо його відлуння не спинити,
А нагадує усім нам він,
Що дано велике щастя — жити!

Та познущався над „даним щастям" Чорнобиль, і поетка ось що каже:

Сумно летить обвуглена хвилина,
Через вуаль полинної доби.
Не бавиться заплакана дитина,
Затих вже звук батьківської ходьби.

Глибоко переживає авторка трагедію 1933 року:

Заніміла з болю
Українська хата,
Розбиває долю
Рука злого ката.

Читаючи вірша про голод, де „плачуть, стогнуть люди", здається, що кожна буква в ньому — це сльоза... Тож не диво, що кожне слово рідної мови відзеркалює життя багатостраждального українського народу, як ось у вірші „Марії":

Чи Колима, чи карагач
Терністо колять спраглі душі...
Я чую твій, Маріє, плач
Посеред степу, в білій стужі.
За Україною сльоза
Століттями не висихала.
Хай впаде праведна роса,
Щоби земля більш не зідхала!
Щоби Марія з ясним днем
Дитя щасливо колисала,
Щоб з страхом, болем і вогнем
Ніколи більше справ не мала!

Щоб ніколи вже Марія не зідхала, поетеса закликає, із приводу проголошення Декларації про незалежність України, 16-го липня 1990 року:

Гей! Ударим в дзвони, браття!
Щоб іскрилося багаття!
Щоби душі не сивіли,
Ріки більше не міліли.
Гордий липень сонцем гріє,
Як перлиною зоріє.
Серед побратимів року
Чути дзвони його кроку.

У дусі любови до рідної мови, якій ще й досі, в незалежній вже державі, не щастить в державовладців, поетеса наголошує:

Все невідоме — попереду,
Минуле — наче дивний сон.
Не зрадь же, мово, власне кредо
Дзвени ти правді в унісон!

І себе поетка зобов'язує у відношенні до рідної мови:

„Я візьму і пригорну
До живого серця
Кожну букву осяйну —
Хай добром озветься.
Дітям рідним передам,
Передам я люду,
Щоб зорянились слова,
Щоб цвіли без бруду!

(Закінчення на стор. 3)

Л. Кучма...

(Закінчення зі стор. 1)

сказав, що компромісові документи, підписані з питань Чорноморської фльоти, критикуватимуть і в Україні, і в Росії. За словами Л. Кучми, Росія погодилася сплатити 40 млн. дол. боргу російської фльоти перед Україною. „Якщо ми акцентуватимемо свою увагу лише на економіці й настануть зміни в кращий бік, то штучно створені проблеми в Севастополі зникнуть самі собою”, — підкреслив Президент.

За словами пресового секретаря Президента Дмитра Маркова, під час перебування в Москві Л. Кучма візьме участь у нарадах країн Чорноморського економічного співробітництва. Передбачаються його зустрічі з головою уряду Росії Віктором Черномирдіним, президентом Грузії Едуардом Шеварднадзе та головами урядів Туреччини і Греції.

Г. Удовенко вірить...

(Закінчення зі стор. 1)

„Росії без фльоти на півдні не буде, і ми матимемо таку фльоту, яка нам потрібна, яка відповідатиме усім необхідним вимогам“, — сказав В. Черномирдін.

Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко висловив певність, що, незважаючи на будь-які заяви і ухвали, Росія виконуватиме свої міжнародні зобов'язання щодо України.

„Черномирдін цілком усвідомлює, що і Крим, і Севастопіль — українська територія, це визначено, і ні на що інше сподіватися не можна“, — підкреслив П. Лазаренко.

Під час свого виступу в Національному пресовому клюбі Г. Удовенко повторив також відоме становище України, що вона не збирається вступати до НАТО, але хоче встановити зі союзом „спеціяльне партнерство“.

Як уже інформовано, Г. Удовенко проводив у Вашінґтоні переговори з державним секретарем Ворреном Кристофером та іншими американськими урядовцями.

У ПОНЕДІЛОК, 21-ГО ЖОВТНЯ, адвокат 25 родин, яких рідні загинули у катастрофі літака Транс Ворлд Ейрлайнс 17-го липня подав на розгляд суду згадану летунську мережу, оскаржуючи їх у недбальстві. Цей крок ще більше переконує, що трагедія 800 лету літака лінії ТВА з Ню Йорку до Парижу не була наслідком тероризму, але просто механічною несправністю. Все це в наслідок того, що слідчі вже понад три місяці не можуть знайти будь-яких слідів бомбового чи ракетного вибуху, що спричинив загибель всіх пасажирів і залоги літака кількістю 230 осіб. Крім того, як твердить адвокат Лі Крейндлер з Мангеттену, яка б не була причина, то все зводиться таки до недбальства летунської лінії у забезпеченні своїх пасажирів.

В АЛЬЖИРІ У ПОНЕДІЛОК, 21-го жовтня, ісламські бойовики вбили посадника Альжиру Алі Боцетту. Одначе офіційні чинники твердять, що він загинув припадково від заблуканої кулі, на бальконі свого будинку. В Альжирі повстанці вже понад чотири роки намагаються усунути існуючий уряд і замінити його ісламським законодавством, а тим часом вже понад 40,000 осіб загинуло у цій боротьбі. Наступного місяця уряд Альжиру проведе референдум у справі конституційної реформи.

Змінюється керівництво...

(Закінчення зі стор. 1)

порожні казарми. Предметами розкрадання є морські міни, торпеди, ракети, резерви, які катастрофічно зменшуються, а в одній лише торпеді міститься близько 100 кілограмів срібла. У ракетах цінних матеріялів є ще більше. Розкрадають також гвинти, якори, які мають бронзу. Є й інші способи наживи і розкрадання, наприклад, перетворення бюджетних фондів на готівку. Продаються севастопольські помешкання.

За деякими даними, у Севастополі 70 відсотків мешканців — це військові пенсіонери. Росія отримала списки таких пенсіонерів і пропонує їм помешкання в Москві, а севастопільські помешкання викуповують у міській адміністрації та надають російським військовим морякам як службові.

Уряд України віддає...

(Закінчення зі стор. 1)

дакцизними товарами, диверсифікація джерел постачання енерґоносіїв, укладення нових угод з Европейським союзом; у 1998–2000 роках — період розвитку в умовах стабілізації, під час якого передбачено поступове зменшення від'ємного сальдо зовнішньоторговельного балянсу, передусім з країнами СНД, створення умов для великомаштабних інвестиційних проєктів; 2000–2005 роки — період інтенсивного розвитку, що передбачає всесторонню інтеґрацію в міжнародну економіку, остаточне завершення гармонізації тарифного, податкового, банково-фінансового законодавства. Уряд ставить за мету створення зон вільної торгівлі з країнами колишньої Ради економічної взаємодопомоги (РЕВ), відновлення з ними традиційних зв'язків в усіх галузях народного господарства, а також транспорту.

У відносинах з Европейським союзом ставиться за мету політичне визнання України державою з перехідною економікою і юридичне закріплення цього статусу в европейському законодавстві. У 1998 році плянується розпочати переговори з Европейським союзом про створення зони вільної торгівлі з метою ширшого доступу на европейські ринки українських товарів, зокрема, продукції текстильної та металюргійної промисловостей.

Серед країн „великої сімки” пріоритетним залишається співробітництво з чотирма країнами — Великобританією, Італією, Францією та Німеччиною, які є найпотужнішими інвесторами в українську економіку.

Серед країн Чорноморського економічного співробітництва перевагу надається Туреччині та країнами Близького Сходу, з якими плянується усунути митні бар'єри та укласти угоди про режим прибережної торгівлі.

НЕЗВАЖАЮЧИ НА ПРЕЗИДЕНТСЬКІ вибори, які швидко наближаються, зокрема для кандидатів, американська громадськість, а передусім спортові ентузіясти та прихильники бейзболу переживають мабуть з більшим ентузіязмом змагання своїх дружин за чашу чемпіона світу. Кінцеві змагання між бейзбольними дружинами „Атланта Брейвс“ і „Ню Йорк Єнкіс“ відбуваються на стадіонах обидвох міст Атланти і Ню Йорку та спонукують до зацікавлення не тільки спортових ентузіястів, але навіть звичайних громадян. Особливо ентузіястично до змагань своєї дружини „Ню Йорк Єнкіс“ ставляться її прихильники та нюйоркчани в загальному. Зокрема треба вирізнити четверті з черги змагання, що відбулися в Атланті вечором у вівторок, 23-го жовтня, коли то нюйоркська дружина з початкуюючої програної 0 - 6 вийшла переможцем у цій грі вислідом 8 - 6. Серія продовжується.

ВІДОМА АМЕРИКАНСЬКА телефонічна фірма Ей-Ті енд Ті шукаючи кандидата на становище свого президента, цим разом на здивування багатьох обрала Джана Волтера, директора мало відомої друкарської фірми Р.Р. Доннеллі енд Сонс. Ей-Ті енд Ті є найбільшою телефонічною компанією в Америці та п'ятою з черги найбільшою корпорацією, тому всі сподівалися, що на місце її відомого директора Роберта Аллена оберуть когось з подібним відомим стажем. Тим часом 49-річного Дж. Волтера вибрано за його вміння використовувати всі можливості та потенціял для користей фірми під його керівництвом.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ
міста НЮ ЙОРК на „ЧОРНОБИЛЬ ВИКЛИК '96“

5,000 д-р Нестор Близнак і д-р Ірека Патрило-Близнак; 1000 Товариство „Самопоміч“, Відділ Ню Йорк; по 500 д-р Арета і д-р Лев Добрянські, Теодозія і Ольга Зазулі, Товариство „Самопоміч“ — Головна управа; по 250 Евген і Дарія Ганoвські, Союз Українок Америки — Окружна Управа, Н. Й., Тарас і Юліяна Шепеляві; 200 д-р Андрій і Татяна Тершаківці; по 100 Остап і Урсуля Балабан, Богдан Барабаш, Людмила Бойко, Товариство „Броди-Лев“, Галина Джексен і Дарія Дикий, Іван і Марія Жуковські, Текля Гусяк, Михайло і Марія Кобилецькі, Дмитро і Стефанія Косовичі, Сильвестер і Катерина Костик, Організація „Лемківщина“, Олег і Оксана Лопатинські, Богдан і Ольга Михайлів, Ярослав і Галина Оберишин, Андрій Пеленський, Православна Кредитівка — Ню Йорк, Мирослав і Люба Прокоп, Іван і Юлія Розціщевські, Антон Савицький, Михайло Савицький, Еліяс і Параскевія Сирко, Стефанія Стапаник, Василь і Володимира Харук, Мирослав і Надя Шміґель, Ярослав Червоняк, Евстахій і Марта Ярош; 70 Ольга Кобзяр; по 50 Волтер і Альма Батіг, Анна Бойчук, Корнель і Марія Василик, Павлина А. Данчук, Евстахія Гойдиш, Любомир і Стефанія Гуменюк, Мирослава Кебало в пам'ять Олекси Цибрівського, Ксеня Кобзяр-Ґлес, Юрій Кузьмович, Володимир Курило, Лев Майстренко, Михайло Цвях, Антін і Христина Цебрій-Різзо, Андрій і Анна Малан, Кароль і Ляна Микитич, Юрій і Христя Навроцькі, Василь і Ольга Олійник, Петро Ярема — похоронне заведення, Павло Приймак, Марія Пятка, П. Світницький, Стефанія Семущак, Михайло і Ліда Фурда, Микола і Стефанія Чорній, Михайло і Віра Шпонтак; по 30 Янос і Анна Ґелетей, Александер Мотиль, Олена Нессін; по 25 Люба Артимишин, Марія Бакуменко, Александер Бісик, Михайло Гнатченко, Петро і Олена Ґой, Андрій Закревський, Володимир і Софія Костик, Ольга Літовінська, Евстахія Мілянич, Василь і Анна Натина, Марія Палідвор, Надя Попель, Д. і Л. Поритко; по 20 А. і К. Бук, Тетяна Бутович, Віра Гайдош, Н. і В. Грицин, Іванна Жовнір, Стефанія Іванчук, Анна Кібало, Юрій Левицький, Левицький (Гантер), Софія Салдан, Теодор і Марія Угорчак, Анна і Зенон Чехович, Дарія Шумило, Люба Дражевська, Василь і Дарія Мудрий; по 10 Михайло Василишин, Анна Ґоть, Владислав Клех, Мирон і Христина Корнага, Стефан Льорх, о. диякон Юрій Мала-ховський, Ірена Стецьків; по 5 Анна Баран, Ірка Кобзяр, Ольга Лаба, Мира Мандзюк.

„Бразиліє!...

(Закінчення зі стор. 1)

Сьогодні М. Лозова, колись невідома студентка, мотор введення української мови до шкільної програми тих шкіл в Бразилії, що находяться в дільницях, де живуть компактною масою українці. Від неї довідуємося, що ця справа набрала щойно дуже недавно відповідної сили. М. Лозова розповідає, що в 30-их роках в цілій Бразилії навчати чужі мови у школах було заборонено, тому, що уряд боявся комуністичних впливів. Тоді замкнено також першу українську гімназію, що існувала в провінції Парана. Ця заборона навчання чужих мов спричинила великі браки серед українського населення. Ціле українське життя зосередилось лише біля церков і це в більшості католицьких, яких сьогодні, як каже М. Лозова, є понад 240. Однак від 1988 року за новою Конституцією Бразилії дозволено навчати другу мову в школах, крім португальської, завдяки зусиллям представників інших народів.

І так наша гостя, від часу коли від 1991 року введено в Парані, де кількісно переважають діти українського походження, українську мову викладає вона цю мову та веде відповідальну працю, як координаторка програми української мови при Шкільній Раді Українсько-Бразилійської Центральної Репрезентації. Вона теж працювала, як інспекторка урядових шкіл міста Прудентополіс, в якому постійно живе.

Питаємо нашу гостю, що її привело до ЗСА і довідуємося, що вона в Північній Америці тепер на шестимісячному перебуванні частинно в ЗСА, а частинно в Канаді. Вона виясняє нам, що вже в 1992 році відбула тримісячний курс навчання української мови в Едмонтоні і саме після того вишколу створила програму, базовану на методології і матеріялах „Нова” виданих в Едмонтоні під назвою: „Бразиліє! Говоримо по-українському!” Вироблена нею програма надається для приватних, суботніх та державних шкіл і вона захопила нею учителів і зуміла їх об'єднати та уможливити обмін програмою, матеріялами та досвідом. Минулого року вдалося її зорганізувати Асоціяцію Вчителів Української Мови в Бразилії (АУУМБ) і за перший рік, як вона з гордістю стверджує, вписалося 120 членів. Також за її почином учителі української мови в Бразилії належать до Української Світової Спілки Професійних Учителів.

В часі свого теперішнього перебування М. Лозова хоче відвідати в ЗСА українські школи та познайомитися із системою навчання, а відтак в Едмонтоні має надію зібрати якнайбільше матеріялів та досвіду у дальшому веденні курсів для учителів. Як вона інформує, Шкільна Рада співпрацює із Канадським Інститутом Українських Студій в Едмонтоні і завдяки тому відбувся вже курс методолії навчання української мови у федеральному університеті Парани в 1990 році. Курс вели д-р Оленка Білаш і Іван Соколовський — обоє з Алберти.

Розуміється, що від того часу та досвіду, який М. Лозова отримала в Едмонтоні, існує тісна співпраця із методологічним кабінетом української мови КІУС, а головне із д-р О. Білаш, головним автором програми „Нова”. Кабінет відпускає без оплати усі матеріяли, що їх вживається в Канаді, а д-р О. Білаш в міру потреби повертається до Бразилії на курси та відвідини шкіл.

На наше питання як розвивається програма навчання української мови в Бразилії, наша гостя інформує, що в цьому шкільному році (1996) програма охоплює 27 груп від 5-ої до 8-ої кляс із 930 студентами. Це в публічних школах Прудентополісу, Іраті та Іваї. Українську мову як додатковий предмет викладається тепер в дев'ятьох різних містах провінції Парана. Є там 19 кляс із 450 студентами.

Із справжнім подивом слухаємо інформацій М. Лозової, яка цілу координацію програми української мови і уведення її в бразилійські школи виконує добровільно, бо ж вона працює ще в соціяльнім бюрі уряду Прудентополісу. На її праці можна ствердити скільки здібна зробити одна людина із завзяттям і патріотизмом. Вона може бути найкращим прикладом для всіх тих із її покоління (а як бачимо вона належить до молодших), що знання і навчання української мови не уважають проблемою першого порядку!

Спіть...

(Закінчення зі стор. 2)

раїнцям на Закерзонні. Це все діється всупереч доброй співпраці між урядами обох країн.

Комплікує ситуацію ще й той факт, що АК має „комбатантські“ права, тим часом як УПА певні чинники вперто трактують як „бандформації“. Український уряд дотепер ще не висловився остаточно в тих справах, уникаючи своєї відповідальности перед історією: самою силою фактів українці, не маючи своєї держави, мусіли, з метою елементарного самозбереження, вдаватися у критичних часах до рухів партизанського характеру, бо не залишалося жодних альтернатив. Через УПА, Зимовий Похід, Холодний Яр українці зберегли свою національну ідентичність. Тому тисячі пам'ятників своїм героям здвигає наш народ, — добровільно, як вирази найбільшої вдячности, на власні кошти, з епітафіями „спіть, хлопці, спіть“. Такі щирі, часами навіть дещо наївні, пам'ятники видно навіть у найменших поселеннях. Тим часом українського історика М. Сивіцького, який живе в Польщі і там опублікував документальну книжку про злочини проти українського народу на Холмщині, Надсянні та інших землях в 1941-44 роках, віддано в Варшаві під суд. Йому польські екстремісти закидають, що він нібито схвалює „морди“, доконані на польському населенні. Польська сторона вважає, що вся вина за ті події є виключно по українському боці.

Про...

(Закінчення зі стор. 2)

Другій світовій війні Англія провадила війну з Францією, а 38 відсотка сказало, що Адольф Гітлер — це марка німецького пива. Про „Божественну комедію” ніхто не навчав, то і не знали, що воно таке... Отже, чи не варто вам у своїй критиці ЗСА признати, що ми тепер загально переживаємо девальвацію культурних знань, байдуже, де знаходимося? І може треба б на ці теми говорити в ґльобальному контексті, десь на форумі ООН чи іншого того роду рівнях, залишаючи на боці такі вже окричані проблеми, як рівність жінок чи голокости? Але ми тут теоретизуємо, без можливости впливу на ці справи. А на практиці все йде вниз, шляхом найменшого опору. Де той опір? Хто береться тепер розв'язувати проблеми культури і знання ментальности молодого покоління? Батьки постійно зайняті своєю боротьбою за вимріяну межу добробуту або негараздами у подружжі, учителі в школах не мають права і охоти ставити собі та учням вищі вимоги, а державні мужі так заабсорбовані політичними баталіями, що на інші не мають часу.

І так молодь сьогоднішнього світу росте, як бурян при дорозі. Що виросте серед буряну, то й буде, а що розтопчуть, там і залишиться пустеля.

А десь із висоти глядять на те колишні велети духа і культури народів та сумно стверджують, що про них сьогодні вже майже ніхто не знає, а нових на їхнє місце нема...

О-КА

Контроля...

(Закінчення зі стор. 2)

власність, бо це було нормальним явищем за совєтів. Очевидно, одні робили це для наживи, а інші для поживи, змушені до того важкими життєвими обставинами. Цей стан, на жаль, ще не дуже змінився на краще, бо крадіж в Україні процвітає і завдає державі великих втрат.

Логічно можна виправдувати зменшення пожертв. Однак політичний розум наказує щось зовсім протилежне. Зменшення чи припинення пожертв на потреби в Україні, які є величезні, було б непростимою помилкою із шкодою для України. Саме цього очікують наші вороги і це було б їм на догоду.

Отож, не зневірюймося неполадками, які існують сьогодні в Україні, бо вони ще довго будуть існувати. Будьмо терпеливі і продовжуймо далі нашу доброчинну і доброзичливу акцію допомоги Україні. Але рівночасно будьмо більш уважні і обережні у підборі людей, з якими нам доводиться мати до діла. Тільки совісні і чесні люди заслуговують на довір'я.

„Іду на клич...

(Закінчення зі стор. 2)

А краса природи рідного краю голосом водограю закликає поетесу:

Іду на клич земного водограю,
Де кожна мить спокусою дзвенить.
Із шат високих диво-небокраю
Хвилина кожна ангелом летить.
Не відступать, не мружить сонно очі,
І не палити райдужні мости —
Навколо нас живуть слова пророчі:
Щодень з сумлінням діяти й рости!

Про прочитанні віршів у книжці Любови Рудавської-Вовк линуть думи мої в Україну , щоб побажати поетці, аби її молитву Господь поблагословив і:

Сердечна чуйність і добро
Щоб не вкривалися корою,
Народу мовне джерело
Щоб променилося красою!

І дай Боже, щоб запроменилися красою ще не одна збірка поезій Любови Рудавської-Вовк.

ПІСЛЯ 20-РІЧНОЇ МОВЧАНКИ еспанські громадяни домагаються розслідувань загибелі їхніх рідних в Арґентині під час військового правління в цій країні від 1976 до 1983 року. Минулого місяця федеральний суддя в Еспанії розпочав кримінальне слідство у справі тортур, зникнення та вбивств 320 еспанських громадян в Арґентині у згаданому часі військового правління. Він оскаржує 97 колишніх і теперішніх військових і поліційних старшин, з якими бажає перевести допити в Еспанії або в Арґентині. Серед них є члени трьох військових хунт, керівники розвідки, завідуючі таємними тюрмами і навіть деякі лікарі, що були присутніми при тортуруванні жертв.

В ПЕРШУ СУМНУ і НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ смерти нашої незабутньої ДРУЖИНИ, МАМИ, ДОЧКИ, СЕСТРИ і СИНОВОЇ

бл. п.

ОКСАНИ СКУБ'ЯК-КУПЧИНСЬКОЇ

відбудуться поминальні

СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок 4-го листопада 1996 року в церквах:

св. Климентія — Прага;
св. Миколая — Чикаґо, Ілл.;
св. Івана — Ґантер, Н.Й.

Про молитви за спокій душі покійної просить

РОДИНА

В 10-ту БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої найдорожчої МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

бл. п.

МАРІЇ ЛЮБОМИРИ КУЗЬМОВИЧ-ГОЛОВІНСЬКОЇ

української католицької письменниці, що з волі Всевишнього відійшла на вічний спочинок 26-го жовтня 1986 р. будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в українських католицльких церквах

у Зарваниці в Україні;
Христа Царя, Благовіщення ПДМ і каплиці монастиря Сестер Василіянок у Філядельфії, Па.;
Христа Царя в Бостоні;
Непорочного Зачаття ПДМ у Ню Бронсвік.

Рідних, приятелів і знайомих просимо згадати покійну у своїх молитвах.

ДІТИ з РОДИНАМИ

Там, де з шухляд визирає смуток

Кімната в хаті Марії Йовик, де міститься ціла організація Допомоги Сиротам України, по вінця заповнена паперами, листами і течками. Голова організації просто не встигає із перепискою, із шуканням спонзорів та висилкою потрібних пачок для сиріт, а немає, здається, багато таких, щоб її допомагали.

На доказ успіху цієї акції вона відсуває широку шухляду і показує систематично там вложені течки із числами від один до п'ятсот.

— „Ось, бачите, — виясняє мені, — це картотека сиріт, що мають вже своїх спонзорів“. І витягає навмання течки, в яких точно виповнена анкета дитини, світлина і адреса спонзора. І з тих світлин та вияснень на анкетах читає вона одну за одною трагедію, яка міститься дослівно в кількох словах, але як сумні вони і як безнадійні.

„Ось цей хлопчик оглух із побиття п'яниці батька. Мама не живе, а тепер і батько кинув його. Виховується він у бабуні, яка ледве вже ходить та не відомо як довго буде жити. Якби не допомога від спонзора, тих 15 дол. на місяць, то на її старечій пенсії вони голодували б. А вже про можливість лікування хлопчика немає навіть мови...“

„А ось ця дівчинка —

Чи врятуємо очі цієї дитини?

бачите, у неї одна рука зовсім безвладна. Вона потребує опіки неврохірурга і треба її хіба тут лікувати, чи навіть оперувати. А знаєте як це сталося, що у неї окалічіла ціла рука? Вона їхала з батьками автом, була катастрофа, батьки згинули, а її викинуло з авта й важко поранило. Була в лікарні, але тепер там вже не можна нічого зробити. Вона живе у тети, яка має своїх троє дітей. Ми знайшли її тут спонзора-опікуна. Він сам із новоприбулих і ми здивовані, що він заопікувався нею та вплачує місячно 15 дол. Каже, що добре знає, що таке сирітська доля...“

— А це брат і сестричка. Круглі сироти. Знайшлася тут американська родина, що перебрала опіку над ними, але, на жаль, лише грошову...

— Скільки їх вже є тих сиріт у вашому обліку?

— Із спонзорами маємо їх тепер вже 500, а 200 анкет чекають на добрих людей. Маємо всі папери, всі інформації про них, світлини, але бракує спонзорів. А це тільки 15 дол. на місяць.

— Чи можете вияснити, як дістаєте ці інформації, як вишукуєте цих сиріт?

— Наша організація має вже у всіх більших осередках в Україні свої відділи, члени яких і вишукують потребуючих, збирають про них інформації, виплачують гроші та дають речі із тих пачок, що ми їх звідсіль висилаємо. Все це проходить дуже точно і під обліком. Ми опікуємося лише сиротами до 16 року життя, але і це дає таку кількість дітей, що ніяк не можна всьому подолати. Саме літом я побувала знову в Україні, щоб провірити праця на місцях. Відвідала Львів, Київ, Чорнобиль, була на конференції членів відділів, що відбулася в Івано-Франківському, це ж бо вже чотири роки як даємо допомогу. Треба відвідати, погуторити, послухати про проблеми. А їх так багато!.

М. Йовик розповідає про враження із відвідин Чорнобиля, про родини, які все ще у зоні і не переселені, про журналіста і письменника Данила Кулиняка, котрий донедавна керував чорнобильською групою спеціялізованої історично-культурної експедиції Мінчорнобиля України, і постійно пише про долю Чорнобиля. Але завважується, що при тому, незважаючи на сильні враження, які ці відвідини у неї залишили, усі її думки, почування, а передусім наміри спрямовані на поміч „нашим сиротам“.

— Знаєте, я в часі відвідин в Україні потрапила на трагічну родину. Уявіть собі, вдова із чотирма доньками у віці від сім до 16 років і у кожної із доньок рідкісна недуга слізних проводів. Я просто не могла на них дивитися, це такий жахливий вид. Це інфекції слізних проводів і їх треба оперувати. Розуміється операція складна, але наш добрий д-р Василь Селезінка, що вже стільки нашим людям з України допоміг, і в тому випадку годиться усі чотири тут безплатно в лікарні, де він оперує в Каліфорнії, їх лікувати. Чи уявляєте, що це було б за щастя для тих дівчат? Як інакше вони можуть іти крізь життя? Але... на це треба мати гроші. Спершу на приїзд сюди п'яти осіб, (бо ж мати мусить бути з ними), а відтак тут на життя, бо, як каже д-р В. Селезінка, вони мусять залишитися тут принаймні на два місяці. Коли пригадаю собі вигляд цих дівчаток, то мені це зганяє сон із очей. Відки взяти таку суму гроша? Ми вже відкрили конто у „Самопомочі“ в Ню Йорку ч. 22241 (108 Second Ave., New York, N.Y. 10003) на їх прізвище Буряк і я таки маю тиху надію, що знайдуться добрі наші люди і допоможуть своїми датками. Ось погляньте на цю бідну дитину!“

М. Йовик витягає світлину одної із дівчат, яку прислав їй д-р Селезінка, і справді мені стає моторошно на її вигляд. А скільки смутку у цьому обличчі!

Але цей смуток визирає у цій засипаній паперами та листами кімнаті з кожного закутка, з кожної світлини дітей, з кожного листа і запитника. І він іде вслід за мною, цілу дорогу додому і переслідує до сьогодні, а з ним настирливе питання: „чи простягнуться помічні руки тим сиротам, немічним, щоб вони ще усміхнулися безжурним усміхом, який належиться невинним дітям?

О. Кузьмович

Торонто відзначає 50-ліття Акції „Вісла“

В п'ятницю, 4-го жовтня 1996 року, в приміщеннях Галерії КУМФ у Торонті відбулася друга чергова зустріч з серії п'яти запланованих, присвячених відзначенню 50-ліття горезвісної, злочинної і трагічної в наслідках акції „Вісла“. Темою зустрічі була невід'ємна частина ганебної антиукраїнської акції „Вісла“, людовбивчий концентраційний табір у Явожні.

Комуністична влада повоєнної Польщі допустилася кривавого, незнаючого меж у своїй жорстокості, злочину на цивільному українському населенні в його корінних етнічних землях Закерзоння. Злочину, який носить всі знамена злочину супроти людства, а ім'я якому — акція „Вісла“. Сором і ганьба Польщі за те, що хоча вже минає 50 років від цього злочину, а її держава й досі не засудила цієї акції, не визнала її злочинною і не зрекомпенсувала кривд моральних і матеріяльних, хоча б тих, які б далося зрекомпенсувати. Звичайно, що не можна повернути тисячі людських жертв. Не можна повернути матерям синів і дочок, дітям батьків, дідусів і бабусь, сестрам братів і братам сестер. Адже ж жертвами спеціяльних відділів польського війська, призначених до переведення насильного виселення українців з Холмщини, Підляшша, Лемківщини і Надсяння, були всі: старі й малі, жінки і чоловіки.

До ще більшого геноциду українців, заподіяного під час і після акції „Вісла“, поляки скористалися досвідом, запозиченим від німецьких фашистів, вживаючи до в'язнення української цивільної людности, як кажуть, ще теплого, збудованого німцями 1943 році, концентраційного табору SS-Лягер Дахсгрубе, який був філіялом знаного в цілому світі концтабору Аушвітц (Освєнцім). Тепер він називався: Центральний Табір Праці в Явожні.

Головним доповідачем на зустрічі, присвяченій розкриттю ганебної ролі, яку у нищенні українського народу відіграв концтабір у Явожні, був мгр інж. Михайло Козак. В своїй доповіді, змістовній, насиченій фактами, документами, цифрами і літературними джерелами, М. Козак вказав на тернистий шлях, яким український народ ішов до незалежности. Цитую його слова: „Лише між двома світовими війнами на нашу долю припало перенести жорстокі злидні і знущання, які зготовили нам наші сусіди. За той час лексикон української мови збагатився чужими тривожними назвами, такими як: Телегроф, пацифікація, Береза Картузька, голодомор, геноцид-етноцид-лінгвоцид, Бригідки, акція „Вісла“, Явожно і ін. Коли б додати до цього війни, які перекотилися українською землею, сталінські катівні, масові розстріли і сибірські гулаги, матимемо розмір і глибину, якою ми платили за нашу незалежність“.

Дальше доповідач пояснив деякі з цих зловісних назв, таких як Телегроф, у якому знищено тисячі невинного українського населення Галичини і Лемківщини; табори інтернованих українських емігрантів з 1914-1920 рр. тут, у південній Канаді; табори інтернованого українського вояцтва УНР і УГА та галицьких селян на території Польщі. Тисячі молодих воїнів померли у цих таборах від голоду, холоду, тортур і хворіб. Пацифікація українських сіл Галичини, Береза-Картузька — табір, побудований поляками спеціяльно для українців у 1934 році, акція „Вісла“, яка нерозривно пов'язана з концтабором в Явожні. Бо, каже М. Козак: „В плянах акції „Вісла“ було закладено: висилити українське населення до західних і північних районів Польщі на т. зв. 'Зємє Одзискане', посилити розсіювання українців для скорої польонізації; фізично ліквідувати УПА і ОУН; ізолювати депортоване українське населення шляхом ув'язнення в таборі Явожно залишків української інтелігенції — священиків, учителів і лікарів“.

У концентраційному таборі в Явожні від травня 1947 року до березня 1949 року в'язнено українське цивільне населення з акції „Вісла“. Більшість транспортів з депортованим українським населенням переходили через контрольний пункт в Освенцімі. Тут всі депортовані були піддавані допитам, брутальним моральним і фізичним знущанням. Тут арештовано всіх підозрілих у співпраці з УПА, осуджувано їх у концтаборі в Явожні, а деяких розпихано по інших тюрмах Польщі.

За дослідницькими матеріялами, через табір у Явожні перейшло майже 4.000 осіб, в тому понад 800 жінок і понад 20 дітей. Померло в таборі 160 в'язнів.

На зустрічі були присутні колишні в'язні концентраційного табору в Явожні Ірина Біда, Катерина Кулик, Дмитро Драбіщак, Михайло Місевич, Іван Полянський, Антін Кобеляк та Степан Дайнека, син Ірини Біди, який народився у концтаборі в Явожні. Ірина Біда вула два місяці вагітною, коли її арештували поляки. Хоч її люто катували і тортурували, дитя чудом пережило в лоні матері і перших п'ять місяців свого життя в таборі. Тодішній співв'язень, греко-католицький священик о. Степан Дзюбина охрестив маленького хлопчика, даючи йому своє ім'я — Степан.

Я неспроможна описати найогиднішого садизму польських „спраців“, ані фізичних і моральних мук, тортур, наруг, пережитих по дорозі на голготу Явожна і в самому концтаборі, про які розказали колишні в'язні І. Біда, К. Кулик, Д. Дробіщак, М. Місевич. Роздумуючи над цілістю трагедії, пов'язаної з акцією „Вісла“, задаю собі питання, яке хочу задати і вам, дорогі читачі. Чи можливим є, аби народ і його держава Польща, які допустилися таких страшних невиправданих злочинів супроти українського народу, могли увійти в члени Европейської Унії, або стати членами НАТО? Чи ми самі, як нація, що тепер вже має незалежну державу, дозволимо на це? Чи дозволимо на це, щоб світ не був поінформований про ті страшні злочини, або їх промовчав? Відповімо собі на ті питання перед своєю совістю і перед тисячами невинних жертв, у жорстокий спосіб замучених, скривджених, осиротілих, обдертих з людської гідности і вигнаних з батьківської землі. Тож не мовчім, а сповістімо цілому світові про наші кривди, про злочини, доконані на нашому народові. Не чекаймо, що хтось інший зробить це за нас.

Як я вже згадала, це була друга з серії п'яти запланованих зустрічей, присвячених 50-річчю акції „Вісла“. Перша зустріч з цієї серії відбулася 24-го травня ц. р. під назвою „Акція 'Вісла'“, на якій головний доповідач д-р Мирослав Іваник проаналізував генезу і наслідки тої акції.

Третя зустріч — „У пошуках правди“ — відбудеться в листопаді 1996 ц. р. Доповідь на ній виголосить знавець і дослідник проблематики, пов'язаної з акцією „Вісла“ і концентраційним табором для українців в Явожні, автор між іншими документальної книги п. з. „Акція 'Вісла'“ д-р Євген Місило. Четверту зустріч заплановано на березень 1997 року, яка проходитиме під кличем „Огнем і мечем“.

Проблематикою, якою займуться у своїх доповідях мгр Станислав Колесар і д-р Мирослав Іваник буде польський терор 1944-1947 рр. На закінчення серії зустрічей у березні і квітні 1997 року в Галерії КУМФ буде зор-ганізована виставка під назвою п. з. „Ostatecznie i nieodvolalnie“ — до 50-ліття акції „Вісла“.

Організатором усіх тих зустрічей, що мають на меті показати світови трагедію, яка сповнилася 50 років тому на українському населенні Закерзоння, є організація, якій ім'я — Об'єднання українців „Закерзоння' — Бескид — Сян — Буг“. А ось що у своїй летючці „50-ліття акції 'Вісла'“ пишуть про себе і свою організацію її члени: „Хто ми? Об'єднання українців „Закерзоння“ є новостворена організація, яка гуртує українців, що приїхали до Канади з Польщі, насамперед, в останніх десятиріччях. Майже без винятку є ми жертвами насильної депортації з рідних земель, яку ми пережили особисто, або є нащадками тих, хто був у 1947 році вигнаний поляками з рідної Лемківщини, Холмщини, Надсяння й Підляшшя“.

Треба віддати велике признання цій молодій організації за її активну діяльність та за амбітні пляни, що за їхнім прикладом підуть і інші організації, щоб об'єднаними силами домогтися засудження злочинної акції „Вісла“ і повної регабілітації її жертв.

Анізія Путько-Стех

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 103-го Відділу у Мілвокі, Висконсін

З днем 1-го листопада 1996 року обов'язки секретаря 103-го Відділу перебирає новий секретар

АНДРІЙ ҐЛУБИЧ

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:
Mr. Andrew Glubisz
3125 S. 49th Street
Milwaukee, WI 53219
(414) 784-5825